

Foto: Milovan Milenkovic

KAKO OCENITI ĐAKA

Društvo matematičara Srbije, u pismu ministru prosvete, zatražilo je izmenu Pravilnika o ocenjivanju učenika jer je, kako se navodi, loš i neprimenljiv u praksi. Matematičari su nezadovoljni što Pravilnik o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju iz 2011. godine predviđa da se učeniku zaključi prelazna ocena i u situaciji kada, na primer, od deset ocena ima devet jedinica i jednu dvojku. Kako se formira ocena u našim školama, šta sve stoji u pravilniku, a šta je realna situacija na terenu, istražujemo na narednim stranama.

O metodama prenošenja znanja u našim školama važi

uvreženo mišljenje da je arhaičan, okoštao, nezanimljiv i neprilagođen novim generacijama učenika. Međutim, to nije istina. Baza znanja Kreativne škole, projekat koji zajednički realizuju Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja, postoji već osam godina i sadrži nekoliko desetina hiljada radova u kojima nastavnici pokazuju kako određene nastavne jedinice predstaviti učenicima kroz multimedijalne alatke. Kreativna škola svake godine raspisuje konkurs na koji nastavnici šalju radove, a najbolji među njima ulaze u Bazu, gde stoje na raspolaganju drugim nastavnicima koji mogu da ih preuzmu i primene na časovima.

Ocenjivanje

Između dve vatre

Iako je Pravilnik o ocenjivanju donet u septembru 2011, član 14. koji govori o zaključnoj oceni prošao bi neopaženo da nedavno Društvo matematičara Srbije nije uputilo pismo ministru prosvete Žarku Obradoviću

“**D**žoana, inače vrlo uspešna učenica, u prvom trenutku delovala je prazno, a onda joj se na licu pojavio grč kao da je neko lagano udario. Iskolačila je oči. Ubrzo je povratila pribranost. Nakon moje izjave, Majkl koji obično luta pogledom po učionici, uputio mi je direktan pogled kao da je procenjivao koliko može da mi veruje, a ruke su mu opušteno pale sa strane, u znak olakšanja”, ovako Bruk Mur (Brooke Moore), profesorka engleskog u kanadskoj srednjoj školi i članica Mreže za ispitivanje i inovacije (NPBS), opisuje reakcije svojih đaka na njenu odluku da im te godine neće davati ocene. Ona tako radi već pet godina, smatrajući da će na taj način naterati dobre učenike da gledaju “više od ocene”, odnosno dalje od svoje petice u dnevniku, ne bi li postali svesni svojih prednosti i nedostataka. Nemanje ocena loše učenike lišava straha od neuspeha i pruža im nadu. Umesto ocena, Bruk Mur daje opisne komentare. Iako je njen način drastičan, jer je teško zamisliti zvanični obrazovni sistem bez ocena, ona nije usamljena u stavu da u načinu ocenjivanja mora nešto da se menja. Asocijacija za kanadsko obrazovanje izdala je pre dve i po godine izveštaj prema kom mnogo učenika ima visoke ocene, a da nisu intelektualno angažovani. “Ostaje nam da se pitamo šta ocene onda mere”, kaže grupa kanadskih nastavnika.

I kao što Bruk Mur nije usamljena u svojim pokušajima da se nešto u tom pravcu pokrene, tako i Kanada nije jedina zemlja koja se suočava sa nedostacima

klasičnog sistema ocenjivanja, koliko god on bio neminovan, i u kojoj se postavlja pitanje čega je ocena merilo.

Prethodnih dana, u Srbiji se podigla buka zbog Pravilnika o ocenjivanju učenika u osnovnom obrazovanju i vaspitanju. Iako je Pravilnik donet u septembru 2011, član 14. koji govori o zaključnoj oceni prošao bi neopaženo da nedavno Društvo matematičara Srbije nije uputilo pismo ministru prosvete Žarku Obradoviću u kojem su tražili izmene Pravilnika o stalnom stručnom usavršavanju i sticanju znanja zvanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika, kao i pomenutog Pravilnika o ocenjivanju. Iako su se na njega osvrnuli samo u jednoj rečenici, on je izazvao najveću pometnju u javnosti. Sporna rečenica glasi: “Zaključna ocena za uspeh iz predmeta ne može biti veća od najveće periodične ocene dobijene bilo kojom tehnikom provere znanja niti manja od aritmetičke sredine svih ocena.”

Drugim rečima, ako bi učenik imao sedam jedinica i jednu dvojku, nastavnik bi bio dužan da mu da prelaznu ocenu. Ili bi onaj koji dobije na jednom kontrolnom peticu, a na svim ostalim proverama znanja četvorku, mogao mirno da očekuje peticu kao zaključnu ocenu.

Teško je očekivati da prosvetni radnici poštuju ovo “slovo zakona”, i da su u Ministarstvu prosvete zaista imali na umu pomenuto rešenje. Jednostavno, čini se da se radi o veoma nespretnoj formaciji, tačnije – grešci.

No, ovo otvara i neka druga pitanja, o oceni kao aritmetičkoj sredini, o politici

ocenjivanja, kao i o dobrom psihološkom i pedagoškom pristupu učenicima kada je reč o ocenjivanju njihovog znanja i angažovanosti.

Interesantno je napomenuti da, kada smo razgovarali sa prosvetnim radnicima o ovoj temi, nemali broj njih nije želeo da kaže svoje ime i prezime, već su pristali da govore anonimno, plašeći se kako bi to moglo da se odrazi na njihovo zaposlenje i(li) strepeći da će otvoreni razgovor izazvati probleme sa roditeljima đaka.

Problem sa ocenom kao aritmetičkom sredinom je u tome što je, kako ističu prosvetni radnici, ocena više od puke matematike. Ako se ocena svede isključivo na to, onda đaci, pogotovo lošiji, počinju da kalkulišu. Prosvetni radnici se žale da đak koji ima jednu višu pozitivnu ocenu iz, recimo, domaćeg zadatka ili jednog kontrolnog, a skoro sve druge negativne, traži dvojku zbog aritmetičke sredine. On ima pravo na žalbu, a inspekcija će prosuditi u njegovu korist, iako učenik iz većeg dela gradiva nema prelaznu ocenu.

U ovom slučaju, teško je naći savršeno rešenje, jer je ocena kao aritmetička sredina dobar metod kod one vrste profesora, istina malobrojne, koji su previše zahtevni i čudljivi. Ovako, zaključna ocena ima osnovu koja nije rezultat nečije trenutne dobre ili loše volje. Doduše, neko bi mogao da kaže da pojedinačne ocene i dalje mogu biti odraz trenutnog raspoloženja nastavnika, ali za takve slučajeve je tu inspekcija.

“Trudim se da u njima izgradim odgovornost za ocenu. Pitam ih: ‘Da li biste svi

Foto: Milovan Milenković

hteli da imate peticu, a da ništa ne znate? Ako ja sada napismeno dobijem potvrdu da sam hirurg, da li će mi to išta vredeti ako ne umem da operišem?”, objašnjava za “Vreme” Milan Ristić, nastavnik matematike i informatike u školi “Olga Petrov” u Padinskoj Skeli, kako se on trudi da utiče na đake. Na osnovu svog iskustva, on smatra da đaci retko posmatraju ocenu kao smernicu ili povratnu informaciju, što nije dobro.

“Za njih je često ocena sredstvo. Često čujem: ‘Ako ne dobijem dobru ocenu, neću moći da igram na kompjuteru ili neću dobiti džeparac’”, kaže naš sagovornik. Sa ovim se slaže i Viktorija Ogrizović Stevanović, profesorka engleskog jezika. Pošto je ona radila u gimnaziji, kod starijih đaka, ocena je takođe sredstvo, samo je cilj drugačiji. “Kod njih se učenje često svodi na dobru ocenu zbog proseka. Odrade ono što treba, i tu se zaustavljaju. Retko kada je neko istinski zainteresovan.” Oboje se slažu da je zato bitna uloga nastavnika koji će čas koncipirati tako da bude zanimljiv.

“Ja sam organizovala debate, pa im je pobjeda u debati često bivala bitnija od

ODGOVORNOST ZA OCENU: Milan Ristić

same ocene”, kaže naša sagovornica.

Svakako da bi bilo lakše da je u učionicama manji broj đaka, pa bi nastavnik mogao pažljivije da prati svakoga pojedinačno. U učionici sa tridesetak đaka, preterano je i očekivati od nastavnika da se posveti svakome. To bi značilo da onih 29 moraju da čute, što se retko događa. “Imala sam dopunsku i dodatnu nastavu, i onda je jednostavnije. Na dodatnoj nastavi sam organizovala radionice,

radili smo titlove na filmovima, prevode, a u dopunskoj bih se posvetila konkretnom problemu i radila sa desetak učenika”, objašnjava Viktorija Ogrizović Stevanović.

Oboje naglašavaju da je ocena uvek rezultat angažovanosti, a ne samo rezultat na testovima. Važno je, takođe, đacima obrazlagati zašto imaju određenu ocenu, biti jasan u svojim zahtevima, moraju da znaju gde su pogrešili i šta se tačno od njih očekuje. Nevena Perić, učiteljica u školi “Dimitrije Davidović” u Smederevu i autorka seminara o ocenjivanju, ističe da učitelji tokom studija uče dosta o pedagogiji, psihologiji, didaktici, pa i samom ocenjivanju, dok predmetni nastavnici imaju manje ovakvog sadržaja za vreme svojih studija. No, to ne mora da bude presudna stvar, presudna je ličnost predavača koji mogu sami da nauče ono što je propušteno ranije, a i svi su obavezni da se dodatno obrazuju u pomenutim oblastima.

Pravilnik o ocenjivanju takođe ističe obavezu praćenja đaka tokom cele godine. To svakako nije ništa novo, kako kaže i Nevena Perić, ali je novo što sada nastavnici moraju to da rade. Na njihovoj profesionalnoj slobodi je da odrede način na koji će pratiti đaka. Što je jasniji formular, i što ima više podataka, smanjuju se konflikti između nastavnika i učenika ili nastavnika i roditelja.

Stalno se ponavlja da škole treba da budu po meri đaka. Teško ko može da se ne složi sa tako lepom tvrdnjom. Međutim, za takvu školu potrebna je zrelost i nastavnika i roditelja, a odatle dolazi i zrelost samih đaka. Pogrešno bi bilo da deca uče samo da bi dobila dobre ocene, što im je bitno da bi otišli na more i(li) imali bolji prosek. Pa da se, na taj način, znanje i pokazivanje istog svede na to-do listu, dobiti-dobru-ocenu, odnosno mehaničko obavljanje zadataka bez intelektualne radoznalosti i potrebe da se nešto zaista nauči. Kao što je još pogrešnije da nastavnik obori pola odeljenja ili ne daje veću ocenu od trojke. Konačno, jednako je loše da se nastavnik ne usudi da đaku koji ništa ne zna da lošu ocenu, jer se plaši saveta roditelja ili inspekcije koja će se pozvati na ocenu isključivo kao aritmetičku sredinu.

JELENA JORGAČEVIĆ

Multimedija u nastavi

Nova škola za digitalne urođenike

Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja (ZUOV) već osam godina, u saradnji sa kompanijom Majkrosoft, realizuje projekat "Kreativna škola". Ovaj projekat je namenjen nastavnicima i stručnim saradnicima u osnovnim i srednjim školama, čiji radovi predstavljaju primere dobre prakse nastave primenom informacionih tehnologija

Jedna od najčešćih primedbi laika na sistem obrazovanja u Srbiji jeste ona o tome kako je način prenošenja znanja u našim školama zastareo, nezanimljiv i neprilagođen novim generacijama dece. Današnji učenici bez teškoća barataju novim tehnologijama, pa su im kreda i tabla naprosto – dosadne. U paketu sa ovakvim mišljenjem ide i stav da je kreativnost na času prepuštena isključivo ličnoj inicijativi, kreativnosti i entuzijazmu nastavnika. Koliko god da u ovom stavu ima istine, jer, ruku na srce, u zemlji sa hroničnim nedostatkom novca, škole nisu baš vrhunski tehničko-tehnološki opremljene, on ipak nije tačan.

Naime, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja (ZUOV) već osam godina, u saradnji sa kompanijom Majkrosoft, realizuje projekat "Kreativna škola". Ovaj projekat je deo Majkrosoftovog programa "Partner u učenju" koji se ostvaruje u 115 zemalja sveta. Konkurs "Kreativna škola" namenjen je nastavnicima i stručnim saradnicima u osnovnim i srednjim školama u Srbiji, čiji radovi predstavljaju primere dobre prakse nastave primenom informacionih tehnologija.

Nastavnici razredne i predmetne nastave i stručni saradnici u osnovnim ili

srednjim školama koji primenjuju novine u nastavi, zahvaljujući "Kreativnoj školi" mogu da podele svoje radove sa kolegama. Svake godine, najbolji među pristiglim radovima bivaju uvršteni u Bazu znanja "Kreativne škole", odakle drugi nastavnici mogu da ih preuzmu i primenjuju na časovima. Prema rečima Gordane Mijatović iz Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, broj nastavnika koji je do sada učestvovao na konkursu "Kreativna škola" iz godine u godinu je sve veći, što govori o tome da su nastavnici svesni da je obogaćivanje nastavnog procesa multimedijalnim sadržajima pravi put do aktivne i kreativne nastave.

Govoreći o prednosti multimedijalnih metoda u odnosu na tradicionalne načine održavanja časa, Gordana Mijatović kaže da nove informaciono-komunikacione tehnologije omogućavaju nesmetan protok informacija, dostupnost znanja, brzinu i efikasnost: "Na taj način one daju učeniku veću autonomiju i kontrolu prilikom izbora tema, metoda učenja i tempa kojim nešto proučava. Učenik postaje aktivniji u procesu učenja, dobija i bolji uvid u sopstveno napredovanje jer upotreba ovih tehnologija pruža ogromne mogućnosti da učenik samostalno

proveri koliko je nešto razumeo, zapamtio i da li ume da primeni."

Posebna pedagoška vrednost u upotrebi informacionih tehnologija leži u tome što ovakva nastava podstiče kontinuiranu i bogatu komunikaciju i saradnju između učenika, kao i između učenika i nastavnika. "Organizacija zajedničkih aktivnosti (na primer, zajednička istraživanja ili rešavanje problema) većeg broja učenika sada je lako izvodljiva, čak i ako su učenici iz različitih gradova", kaže Gordana Mijatović, ali dodaje da učenici moraju imati jasno definisane ciljeve i ishode aktivnosti da bi svoje napore fokusirali, kako bi se predupredilo gubljenje vremena i energije na besciljno "lutanje" internetom i zadržavanje na zabavnim sadržajima.

Objašnjavajući prednosti multimedijalne nastave, Zdenka Milivojević, pomoćnica direktora oš "Mitropolit Mihailo" iz Sokobanje, kaže da se učenici XXI veka razlikuju od prethodnih generacija po tome što odrastaju okruženi različitim medijima, a protok informacija je daleko brži, pa nastavnik i udžbenik više nisu jedini izvori informacija. "Multimedijalna nastava pozitivno utiče na obrazovna postignuća, jer omogućava korišćenje

VIZUELNI I AUDITIVNI ANGAŽMAN: Jedna od prezentacija iz baze znanja

raznovrsnih izvora znanja. Obezbeđuje se individualizacija nastave – učenik stiće znanja i veštine u skladu sa sopstvenim potrebama, mogućnostima, afinitetima. Učenici su motivisaniji i pažljiviji. Ovakva nastava pozitivno utiče na razvoj komunikacijskih veština i razvoj kritičkog mišljenja. Učenici u većoj meri preuzimaju odgovornost za sopstveno učenje, a omogućava i učenje deci s različitim stilovima učenja.” Milivojevićeva, čija je škola od 2006. učestvovala u Bazi znanja sa čak 15 radova, posebno naglašava da multimedijalna nastava ima značajne pozitivne efekte, ali je najbolje kombinovati je sa drugim sredstvima, izvorima znanja i pristupima: “Uloga nastavnika ostaje i dalje ključna. On planira, upravlja, organizuje, prati efekte nastave i vrši korekcije. Jasno je da on mora biti dobar didaktičar, metodičar i poznavalac mogućnosti multimedijalne nastave. To dovodi do efikasnije i efektnije nastave.”

Kada je reč o tome kako učenici reaguju na novitete u nastavi, Zdenka Milivojević kaže da oni vole da usvajaju nove sadržaje uz pomoć multimedijalne nastave, jer imaju direktan kontakt sa izvorima znanja: “Najvidljiviji efekat je veća motivacija tokom procesa učenja. U većoj meri pokazuju inicijativu i samostalnost u sticanju znanja. Koriste mogućnost stalne provere naučenog i vrednovanja svog napretka. Učenici iz osetljivih grupa imaju daleko veće mogućnosti da kroz individualizaciju u okviru multimedijalne

nastave napreduju sopstvenim tempom i postižu bolje rezultate.”

Hemijsko-medicinska škola iz Vršca učestvuje u Bazi znanja od 2005. godine, a nastavnici ove škole do sada su napravili deset multimedijalnih projekata koji su uvršteni u Bazu. Direktor ove škole Veljko Stojanović kaže da je, zahvaljujući multimedijalnoj nastavi, učenik približen svojim svakodnevnim poljima interesovanja i načinima komunikacije, kao što je internet, a naročito Fejsbuk, Tviter i druge društvene mreže. “Multimedijalna nastava, prema nekim ispitivanjima, a mi smo se u to i uverili, omogućuje da učenik čak oko 60 odsto bolje i brže zapamti nastavno gradivo. Učenik je na ovakvim časovima vizuelno i auditivno angažovan, tako da su njegovo interesovanje i aktivnost mnogo veći nego na klasičnim časovima”, kaže Stojanović i dodaje da se škola i nastava ne smeju oglušiti na promene ambijenta u kom učenici stasavaju: “Naprotiv, moraju stati ako ne u odbranu takvog stanja, a ono bar da pokušaju da te procese koliko-toliko kanališu i omogućе njihovu upotrebu u boljem nastavnom procesu.”

U skladu sa onim kako je američki ekspert za obrazovanje Mark Prenski definisao odnos odraslih i dece u savremenom dobu, nazivajući decu digitalnim urođenicima, a odrasle digitalnim pridošlicama, Veljko Stojanović ističe i da se učenici u mnogo čemu bolje snalaze od svojih nastavnika. “To im je dodatni

motiv za dokazivanje i satisfakcija za uložene napore u opštenju sa novim tehnologijama”, kaže on i dodaje da je to istovremeno i izazov za ambiciozne nastavnike, “jedno zdravo takmičenje, da bez obzira na uzrast isprate promene, uključe se u njih i iskoriste ih za lakši i uspešniji rad.”

Osim unapređenja učenčkih rezultata i unapređenja kvaliteta nastave, projekat “Kreativna škola” za cilj ima i umrežavanje nastavnika i razmenu ideja i iskustava, kao i formiranje nastavničkih timova. Broj nastavnika koji su tokom osam godina učestvovali na konkursu je blizu 7000, sa oko 2500 prispelih radova, od kojih je 1200 uvršćeno u Bazu znanja. “Uspešnost konkursa nije samo u broju nastavnika koji je svake godine sve veći, već u kvalitetu nastavnog materijala, koji je iz godine u godinu sve bolji”, kaže Gordana Mijatović. Koliko Baza znanja pospešuje umrežavanje nastavnika, najviše govori podatak da je broj registrovanih korisnika 23.100, što daleko premašuje broj samih učesnika konkursa: “To pokazuje da sve veći broj nastavnika koristi nastavne materijale iz Baze znanja i tako unapređuje svoj rad.”

Na kraju, s obzirom na to da se radi o informacionim tehnologijama, one zahtevaju određenu tehničku opremljenost škola. Ostaje pitanje da li su, kada je reč o radovima u Bazi znanja, važniji entuzijazam i kreativnost nastavnika ili finansijska i tehnička opremljenost škola. Naši sagovornici saglasni su da su oba momenta važna, ali da je dobra volja ipak važnija. Zdenka Milivojević smatra da entuzijazam, dobri saradnički odnosi, pozitivna klima u školi i inicijativa imaju ključnu ulogu u spremnosti nastavnika da unapređuje svoj rad, dok finansijska i tehnička opremljenost škole doprinose kvalitetnoj realizaciji neke ideje. “Opremljenost škole je bitna, ali nije presudna”, kaže Veljko Stojanović: “Danas skoro svako poseduje bar minimalne tehničke mogućnosti: laptop, desktop, pristup internetu. Onaj ko želi, lako će stvoriti uslove jer će za nevelik novac, makar koristeći svoju ličnu opremu, omogućiti svoj razvoj. Dovoljno je postaviti učenicima pitanje šta oni lično od toga poseduju, pa se uveriti u ispravnost ovog izrečenog stava.”

J. GLIGORJEVIĆ

Poslovno obrazovanje

Meka veština upravljanja

Poslovna škola Kotrugli (Cotrugli Business School) raspisuje konkurs za dvanaest MBA stipendija u vrednosti od 105.000 evra i to za dva različita programa. Za svaki od njih biće dodeljene po jedna puna i pet polovičnih stipendija

Pored uobičajenih master (MSc) studija, koje su pre svega specijalizovane i akademske – okrenute teoriji, za uspešno poslovanje je potrebno još malo umeća i veština. Zbog toga u Sjedinjenim Američkim Državama duže od jednog veka postoje takozvani MBA programi. Od sredine dvadesetog veka ta vrsta studija je postala poznata i primenjuje se širom sveta.

MBA (Master of Business administrati-

on) su međunarodno priznate studije usmerene na razvoj praktičnih poslovnih znanja koja su potrebna u oblasti upravljanja poslovanjem (business management). Suština ovih studija je sticanje primenljivih menadžerskih znanja, takozvanih soft skills ("meke veštine"), u koje spadaju način izražavanja, oblačenja, prezentovanja, pregovaranja, rukovođenja, komunikacije i sklapanja kontakata. Poslovne škole i fakulteti (Business

Schools ili "B-schools") koje organizuju MBA programe obično traže da kandidati poseduju višegodišnje poslovno iskustvo ili višu menadžersku poziciju u preduzećima u kojima rade. Sa takvim polaznicima se postiže kvalitetnija interakcija između studenata i predavača, što čini suštinu metode MBA studija.

U svetu postoji više od 2500 različitih MBA programa, od finansija, upravljanja ljudskim resursima, liderstva do IT

Foto: Milenkovic Milovan

Šta su soft veštine

Soft veštine su sociološki termin koji se odnosi na ljudski EQ (količnik emocionalne inteligencije). To je skup osobina ličnosti, društvenih vrlina, veštine komunikacije, upotrebe jezika, ličnih navika i optimizma koje karakterišu odnose sa drugim ljudima. *Soft veštine* dopunjuju *tvrdе veštine*, koje su deo inteligencije osobe i koje zavise od specifičnih radnih zahteva posla kojim se neko bavi.

Soft veštine su lični atributi koje poboljšavaju nečiju veštinu interakcije, biznis performanse i karijerne perspektive. Za razliku od *tvrdih veština*, koje su u vezi sa znanjima osobe i sposobnošću da obavlja određenu vrstu zadataka ili aktivnosti, *soft veštine* se odnose na sposobnost efikasnog komuniciranja sa kolegama i klijentima.

Soft veštine su najznačajnije u poslovima koji sadrže odnos licem u lice, tj. direktan kontakt. U velikom broju profesija, dugoročno gledano, *soft veštine* mogu biti važnije od profesionalnih veština. *Soft veštine* uključuju sposobnosti poput komunikacionih veština, rešavanje konflikata, pregovaranje, lične efikasnosti, kreativnog rešavanja problema, strateškog razmišljanja, *team buildinga*...

Drugi program je Međunarodni (International) MBA program namenjen junior menadžerima, koji žele da se razvijaju ka top menadžmentu. Program je organizovan u 10 celonedeljnih predavanja (17 modula) u periodu od 12 meseci. Predavanja se održavaju u više zemalja u regionu, a najčešće su to Srbija, Hrvatska i Bugarska. Uslovi za prijavu su minimalno tri godine radnog iskustva, znanje engleskog i fakultetska diploma.

Proces prijavljivanja se sastoji od dva kruga. Prvi korak je onlajn prijava (http://www.cotrugli.eu/scholarships_serbia). U sklopu onlajn prijave dobija se aplikacioni materijal koji se popunjava na engleskom jeziku i šalje mejlom najkasnije do 20. aprila 2013. godine u ponoć. U drugom delu selekcijskog procesa biće odabrani najbolji kandidati koji ulaze u finale stipendijskog procesa. Ffinalna selekcijska procedura i testiranje održaće se 25. i 26. maja 2013. godine (subota i nedelja) u Beogradu.

Nataša Ivković, brend menadžer u Philip Morris Servicesu kaže da su glavne karakteristike MBA studija u Poslovnoj školi Kotrugli nova znanja, nova iskustva, nova poznanstva, usavršavanje veština, lični rast i razvoj: "Sve to, a i mnogo više dobijam kroz razmenu mišljenja i iskustava u pozitivnoj atmosferi na EMBA programu."

"Stipendijski proces je prilika da odmerite svoje znanje i sposobnosti sa najboljima u regionu. Iako prava nagrada neće biti jedna od prestižnih stipendija, već šansa da budete deo tima koji će deliti

svoja iskustva iz realnog poslovnog života i učiti na primerima i idejama svojih kolega. Prijavite se i učinite prvi korak da postanete deo Poslovne škole Kotrugli", kaže Borko Jovanović, generalni direktor u Telelinku.

Poslovna škola Kotrugli je posvećena edukaciji i pružanju podrške liderima u biznisu, da čine pozitivne promene kod sebe, u svojim organizacijama i društvu u celini. Kroz tri različita MBA programa (*International*, *Executive* i *Chief Executive*) Kotrugli pruža visokoprofesionalnu poslovnu edukaciju za sve nivoe menadžera. Sa dva edukativna centra u Beogradu i Zagrebu, kao i sa tri kancelarije u Ljubljani, Sofiji i Luksemburgu pokriva tržište od sedam zemalja (Bugarska, BiH, Hrvatska, Makedonija, Rumunija, Slovenija i Srbija) sa tendencijom daljeg regionalnog širenja.

Kotrugli MBA programi su dizajnirani tako da prave balans između ličnog i profesionalnog razvoja. Razlog za veliki broj modula koji spadaju u soft veštine je podsticaj za rad na sebi i ličnom liderskom potencijalu. Predavanja su koncipirana na radu u timovima, gde se razmenjuju ideje i dele iskustva iz različitih industrija i poslovnih funkcija.

Moduli su osmišljeni tako da inspirišu polaznike da primenjuju preduzetnički pristup u rešavanju poslovnih zadataka sa kojima se susreću u toku nastave. Takav pristup ih podstiče da budu inovativni i proaktivni i na svojim radnim mestima.

M. R.

sektora, društvenih mreža, automobilske industrije, onlajn marketinga, prodaje, veleprodaje, logistike... U zavisnosti od toga šta studentima najviše odgovara, MBA programi mogu biti celodnevni, periodični, na daljinu ili mini-MBA programi.

Za vodeću školu ovih studija u Jugoistočnoj Evropi važi Poslovna škola Kotrugli (Cotrugli Business School). Ova škola 2013. godine raspisuje konkurs za dvanaest MBA stipendija u vrednosti od 105.000 evra i to za dva različita programa. Za svaki od njih biće dodeljene po jedna puna i pet polovičnih stipendija.

Prvi program je Izvršni (Executive) MBA program koji je namenjen srednjem i višem nivou menadžmenta, kao i preduzetnicima koji vode ili pokreću sopstveni biznis. Program je organizovan u 17 vikend modula (od petka do nedelje) u Kotrugli edukativnom centru u Beogradu i traje 19 meseci. Koncipiran je tako da polaznici minimalno odsustvuju sa posla. Uslovi za prijavu za stipendiju su najmanje pet godina relevantnog radnog iskustva, završen fakultet i znanje engleskog jezika.

Prevoz đaka – luksuz?

Kako javlja RTS, u opštinama na jugu Srbije mesečna autobuska karta za dva učenika košta i po 15.000 dinara. “Niš ekspres”, jedini prevoznik u tom delu Srbije, posluje tržišno, pa ionako siromašne opštine pokušavaju da preko socijalnih davanja pomognu da srednje obrazovanje ne bude luksuz.

Iz skromnog budžeta od 330 miliona dinara, opština Merošina za karte osnovaca i radnike škole mesečno plaća milion i po dinara. Srednjoškolcima preko Centra za socijalni rad pomažu kroz jednokratnu novčanu pomoć. Ni Gadžin Han nema srednju školu, a Niš se od najudaljenijih sela nalazi na 45 kilometara. Mesečna karta košta oko 9000 dinara. Opština osnovcima plaća prevoz, a srednjoškolcima i studentima subvencionise mesečne karte. Predsednik opštine Saša Đorđević kaže da svake godine pregovaraju sa “Niš ekspresom”, ali uzalud, dok u “Niš ekspresu” ne žele da daju komentar. Mrežu srednjih škola određuje Ministarstvo prosvete na osnovu broja dece.

Privatni časovi iznad proseka

Izveštaj “Jačanje integriteta i borba protiv korupcije u obrazovanju Srbije” koji je nedavno objavio OECD, pokazuje da su privatni časovi najčešći oblik ulaganja u dopunsko obrazovanje u našoj zemlji. Od ukupnog broja roditelja školske dece koja plaćaju privatne časove, jedna četvrtina za to daje više od 60 odsto porodičnog budžeta. U izveštaju je navedeno da je privatno podučavanje uobičajena pojava na svim nivoima obrazovanja u Srbiji, ali nije karakteristično samo za našu zemlju. Međutim, broj đaka koji u Srbiji pohađaju privatne časove viši je od proseka za zemlje OECD-a i znatno viši nego u državama sa uspešnim obrazovnim sistemima, kao što su Kanada, Holandija i Finska. Prema ovoj studiji, najveći broj učenika u Srbiji pohađa privatne časove iz matematike, a časovi maternjeg jezika su mnogo ređi. Više od trećine srpskih đaka pohađa dodatne časove, a više od četvrtine dopunske.

Prema rezultatima PISA studije iz 2009, učenici gimnazija češće pohađaju dodatne časove iz matematike, prirodnih nauka i drugih predmeta, dok đaci srednjih stručnih škola češće idu na dopunsku nastavu. U izveštaju se konstatuje da “nije svaka privatna nastava nezakonita i neetička”, te da je na preduniverzitetskom nivou “motivisana nizom činilaca koji uglavnom nisu nezakoniti”. Ipak, stručnjaci ukazuju da rasprostranjenost privatne nastave u Srbiji zahteva “hitnu pažnju i dobro osmišljenu akciju da bi se sprečilo da postojeća praksa pređe u sistem u senci, u kome privatno podučavanje postaje preduslov za polaganje ispita ili prelazak na više nivoe obrazovanja”.

Dani inženjera

Beogradski dani inženjera (EBEC Beograd) biće održani šesti put zaredom od 7. do 11. marta na Mašinskom i Tehno-

loško-metalurškom fakultetu u Beogradu, u organizaciji lokalne BEST grupe Beograd. Mladi inženjeri mogu da pokažu znanje i veštine u okviru takmičarskog dela, a prvi put je organizovan i edukativni program kako bi se mladima pružilo dodatno obrazovanje na polju neformalnih veština i aktuelnih inženjerskih tema.

Takmičenje je prilika za studente tehničko-tehnoških i prirodno-matematičkih fakulteta da kroz timski rad primene teorijsko znanje na rešavanje konkretnog problema u dvema kategorijama – timskom dizajnu i studiji slučaja.

Najbolje ekipe se kvalifikuju za učešće na Regionalnom inženjerskom takmičenju EBEC Balkan u Sofiji, odakle se pobednici šalju na Evropsko inženjersko takmičenje u Varšavi.

Priznanje za inkluziju

Na redovnom zasjedanju Izvršnog odbora Unicefa u Njujorku početkom februara, ministar prosvete Žarko Obradović predstavio je rezultate uvođenja inkluzije u obrazovni sistem Srbije. Na ovaj način Srbiji je odati priznanje u oblasti inkluzivnog obrazovanja, saopštilo je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Na panel diskusiji o pitanjima dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom koja je organizovana u okviru sastanka Izvršnog odbora Unicefa u Njujorku, upućen je poziv drugim vladama i donatorskim zajednicama da pruže hitnu podršku politikama koje ostvaruju prava svakog deteta na kvalitetno obrazovanje.

Obradović je na sastanku govorio o inovacijama, kao što su nacionalni okvir za praćenje napretka u smanjenju nejednakosti u obrazovanju, i o Mreži podrške inkluzivnom obrazovanju u kojoj zajedno rade Vlada Srbije i više od 50 nacionalnih organizacija civilnog društva. Obučeno je oko 15.000 nastavnika, odnosno jedna petina ukupnog nastavnog kadra. Trećina osnovnih škola u Srbiji povećala je upis dece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u prvi razred u 2010. godini. Značaj ove teme potvrđuje i odluka de se u septembru o njoj razgovara i na Generalnoj skupštini UN.

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec